

فصل پنجم (درس نهم) : ظهور اسلام در شبه جزیره عربستان

• ویژگی عربستان قبل از بعثت

محل واقع شدن شبه جزیره عربستان	جنوب شرقی آسیا
وسعت	سه میلیون کیلومتر مربع
نوع پوشش گیاهی	بیابانی، مناطق محدودی کوهستانی است (حجاز منطقه ای کوهستانی است که شهرهای یثرب، مکه و طائف در این منطقه قرار دارد)
آب و هوا	گرم و خشک
نوع زندگی آنها	صحرا نشین (کوچ رو) و به شکل قبیله ای
شرایط اقتصادی	کشاورزی نداشتند (به جز در یمن و یثرب)، دامپروری نداشتند، تنها از طریق تجارت، ثرتمند می شدند. آن هم به این دلیل که در مسیر تجاری یمن به شام قرار داشت
ویژگی فرهنگی و تاریخی به نام جاهلیت . درواقع رفتارهایی را داشتند که عصر آنها را به عصر جاهلیت معروف کردند. مثل:	۱.علاقه به قتل، غارت، کشتن دیگران
	۲.جامعه مردسالاری بود و زنان از موقعیت پایینی برخوردار بودند.
	۳.دختران را مایه ی حقارت می دانستند.
	۴.از علم و دانش بی بهره بودند.
	۵.عصیبت یا تعصب های شدید و کورکورانه نسبت قوم، قبیله و هم خونان خود
وضعیت دینی	بیشتر آنها بت پرست بودند و کعبه را محل نگهداری بت ها کرده بودند، عده ای هم دین یهود، مسیح و زرتشت را می پرستیدند.

• حضرت محمد در مکه

ویژگی های پیامبر	حضرت محمد در خاندان پاک و شریف متولد شدند. در نوجوانی به خاطر پاک دامنی به محمد امین معروف بودند. در ۲۷ رجب، در ۴۰ سالگی، در غار حرا فرشته وحی بر ایشان نازل شدند و ایشان مبعوث شدند. اولین ایمان آوردندگان به ایشان، حضرت خدیجه و حضرت علی بودند.
------------------	--

• حضرت محمد در مکه

<p>در این مرحله پیامبر به صورت پنهانی مردم را دعوت به پرستش خدای یگانه و ایمان به روز رستاخیز می کردند. این دعوت به صورت پنهانی در کوه صفا بود. این دعوت سه سال به طول انجامید.</p>	<p>دعوت پنهانی پیامبر</p>
<p>پیامبر مأموریت پیدا کرد که خویشاوندان و عموم مردم را به دین اسلام دعوت کردند. در این مرحله علاوه بر نکوهش پرستش بت‌ها، از سرانجام کافران هم صحبت کردند.</p>	<p>دعوت آشکار پیامبر</p>
<p>واکنش مشرکان: گسترش دین اسلام و مفاهیم دین اسلام که مخالفت با اشراف‌گری بود، منافع مشرکان و اشراف مکه را به خطر می‌انداخت. آنها از راه زیر استفاده کردند تا مسلمان را منصرف کنند. مثل:</p> <p>منزوی کردن، تهمت زدن، تمسخر کردن، تطمیع کردن (پیشنهاد ثروت و مقام)، شکنجه (آزار جسمی، ممانعت از خوردن و آشامیدن، تازیانه زدن تا جایی که کسانی مانند یاسر و سمیه، عمار پسرشان، بلال حبشی، سخت‌ترین شکنجه‌ها را تحمل کردند و حتی یاسر و سمیه در این راه شهید شدند. راه بعد از شکنجه، تحریم اقتصادی آنها بود، مشرکان عهدنامه‌ای را امضا کردند که در آن هرگونه معامله اقتصادی و رابطه اجتماعی با پیروان اسلام ممنوع بود. در نتیجه پیامبر به پیشنهاد ابوطالب به بیابانی در نزدیکی مکه به نام شعب ابوطالب رفتند. در این زمان حمایت مادی حضرت خدیجه و ابوطالب کمک‌کننده بود.</p> <p>در نهایت مشرکان تصمیم به قتل پیامبر گرفتند که با لطف خدا و فداکاری حضرت علی آن نقشه خنثی شد.</p>	

• یثرب (مدینه)

<p>پیامبر به فشار مشرکان و با توجه به اینکه قبلاً مردم یثرب دوبار با پیامبر دیدار کرده بودند و در دیدار اول به دین اسلام روی آورده بودند و در دیدار دوم پیامبر را دعوت کرده بودند به یثرب بیایند، به یثرب رفتند.</p>	<p>ورود پیامبر به یثرب</p>
<p>مردم یثرب به یمن قدم پیامبر، نام شهر یثرب را مدینه النبی یعنی شهر پیامبر گذاشتند</p>	<p>تغییر نام شهر یثرب</p>
<p>مهاجرین: کسانی که همراه با پیامبر از مکه مهاجرت کرده بودند.</p>	<p>یاران پیامبر</p>
<p>انصار: کسانی که به پیامبر و مهاجرین کمک کرده بودند.</p>	

<p>تاسیس مسجد: مسجد تنها محلی برای عبادت نبود بلکه، محل تصمیم گیری های سیاسی و نظامی، سرپناهی بر نیازمندان، محل فراگیری علم و دانش، خواندن و نوشتن قرآن بود.</p>	<p>اقدامات پیامبر در یثرب (مدینه)</p>
<p>ایجاد پیمان برابری و برادری به جای تعصب قومی و قبیله ای: از آنجا که مهاجرین و انصار از گذشته اختلافات زیادی داشتند و از قبایل مختلف بودند، پیامبر آن ها را دو به دو برادر اعلام کردند. خودشان نیز با حضرت علی دست دوست دادند.</p>	
<p>نوشتن پیمان نامه سیاسی با یهودیان: از آنجا که در مدینه و اطراف آن قبایل یهودی زندگی می کردند، پیامبر برای ایجاد اتحاد سیاسی با آنها پیمان هایی را بستند که در واقع با آن تاسیس حکومت خود را به شکل علنی بیان کردند.</p>	
<p>نبردهای پیامبر: پیامبر هیچ گاه به بهانه کشورگشایی یا به دست آوردن غنیمت دست به جنگ نزدند و بیشتر موارد جنگ ها از طرف مشکلاتی بود که مشرکان مکه ایجاد می کردند (بدر، احد، خندق) بعضی از جنگها را یهودیان پیمان شکن ایجاد کردند (خیبر) به صورت کلی به جنگ هایی که خود پیامبر در آنها حضور داشتند غزوه و به جنگ هایی که پیامبر فرماندهی آن را بر عهده نداشتند سریه می گویند.</p>	
<p>نامه نوشتن به فرمانروایان دیگر کشورها: پیامبر برای هدایت همه مردم جهان، به کشورهایایی از جمله ایران، حبشه و مصر نامه نوشتند.</p>	
<p>انتخاب جانشین و ماجرای غدیر خم: پیامبر در بازگشت از آخرین سفر حج خود، از یارانشان خواستند در محلی به نام غدیر خم جمع شوند و آنجا به مسلمانان، فرمودند، هر کسی که من پیشوای او هستم، بعد از من، علی پیشوای اوست.</p>	
<p>پیامبر در ۲۷ ماه صفر، در ۶۳ سالگی رحلت فرمودند و در مدینه به خاک سپرده شدند.</p>	